

== Velja po pošti: ==
za celo leto naprej .. K 30.—
za en mesec .. " 2-50
za Nemčijo celoletno .. " 34.—
za ostalo inozemstvo .. " 40.—
V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej .. K 28.—
za en mesec .. " 2-30
V prvi preloži mesec .. " 2.—
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto .. " K 7.—
za Nemčijo celoletno .. " 9.—
za ostalo inozemstvo .. " 12.—

SLOVENE

== Inserati: ==
Enostolpna petstvrsta (72 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
površina)
za enkrat .. po 30 v
za dva- in večkrat .. " 25,
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.
== Poslano: ==
Enostolpna petstvrsta po 60 v
Izda vsak dan izvenredni ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vojni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herz. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Junaštvo Kranjcev.

Junjski boji kranjskih junakov na mejni črti.

Junija 1917.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Ze leto dni nahajajo se vrli Kranjci „cesarjevičeva pehota“ na južnotirolskem vzhodnem bojišču, kjer branijo z žilavo vztrajnostjo in občudovanja vrednim junaštvom tla, katera so vzeli Lahom v vročih bojih lanskega leta. Postojanke leže nad 2000 m. V ozadju se vzdiguje znani Cma. Dodici, po katerem koprnijo in hrepenijo Lahi že od naše zadnje ofenzive; kajti, ako zasedejo ta vrh, ne polaste se samo stare državne meje, ampak tudi gore, ki obkrožujejo krajevne daleč naokoli.

Julija lanskega leta so bile na tem mestu kaj vroče in krvave bitke, v katerih Lahi niso pridobili niti ped zemlje, pač pa so imeli jako težke izgube. Hrabrost Kranjcev so pohvalili takrat dvakrat v vojnem poročilu.

Neglede na manjša obojestranska podjetja krajevnega obsega in vedno se ponavljajočih artiljerijskih dvobojev tudi v takozvanih mirnih dnevih, ni prišlo do nobenega večjega boja. A prišla je pa za te kraje huda in ostra zima, ki je obložila vrle čete s hudim trpljenjem in skoro neprenosljivimi napori.

Tam kjer je preje štrlelo le golo razjedeno, le tuintam z nizkim grmičevjem poraščeno skalovje, pokrivala je sedaj vse brezkončna enakomerna odeja, da se, v preje tako znanih krajev, večkrat nismo mogli spoznati. Bilo je 6 m snega, mestoma celo 8 do 10 m.

Vse, po dolgih mesecih, po trudapolnem težkem delu izvršene utrdbe, izginile so v snegu. Cesto, edin dovoz, ki smo jo zgradili z velikim trudom in trpljenjem, je sneg popolnoma zamedel; kar smo prej dovažali s konji in vozovi, je moralo sedaj donášati moštvo z velikanskimi napori.

Izginili so jarki, bivališča so bila zasuta, deloma porušena in uničena.

V ledenih, sapojemajočih snežnih metežih moralo si je moštvo preskrbeti živež, odkopavati je moralo bivališča in graditi nove postojanke v snegu. Vedni plazovi pa so uničili v kratkih trenutkih to, kar se je ustvarilo v dolgi dobi trudapolnega, trdega dela. Le eno sredstvo je ostalo, uporabljati v največji meri snežne predore.

Odveč bi bilo navajati vse posamezne grozne slučaje, ki so se dogajali vsak dan. Kar so trpele čete v boju proti sovragu in naravnim silam na tem bojišču, se pač ne more prekositi.

Modro vodstvo, stroga disciplina, izvrstna vzgoja moštva in zavedno izpolnjevanje dolžnosti vseh, je pripomoglo, da so bili tudi ti grozni boji zmagoviti.

Marsikatega junaka vspala je za vedno bela smrt. In med tem, ko so žvižgale sovražne krogle kaj blizu mimo njega, podsul ga je v prihodnjem trenutku vdirajoči se plaz. Bili so to res pravi junaki!

Aprila meseca se je še enkrat razjarila narava; večdnevni gosti snežni meteži, katere je podila ledena burja, so nas še enkrat spomnili na trpljenje meseca decembra.

Vendar trajalo ni dolgo. Zopet je začelo po dolgem času deževati in mlo solnce je prodrlo puste oblake; zopet je zavelo v bojevnikovih prsih veselo upanje na boljše dni.

A prišla je druga skrb. Misliti je bilo treba izključno le na sovražnika, da se mu pripravijo dostojen sprejem, ker se je še vedno poželjivo oziral na Cma. Dodici. Vrtalni stroji vseh vrst so dospeli v prvo črto, častniki in moštvo so tekmovali med seboj, da se postojanke zopet vrede, napravijo nova opirališča, kaverne in kasemate so se

povečale ali na novo izvrtale; delali so kot čebele, vsak dan pa je bilo pričakovati večjih bojev.

Zalostno se je končala za Lahe 10. soška bitka; kaj je bilo torej bolj naravno, da izbrišejo ta poraz, kakor poizkusiti doseči pri „Tridentu“, česar pri „Trstu“ niso mogli.

Velikanske so bile laške priprave; in kar je moderna tehnika iznašla in uresničila, vse se je spravilo na dan, da bi tem lažje in gotoveje prišli do uspehov.

Ost je bila obrnjena v prvi vrsti nasproti Mt. Fornu, proti hrabrim Štajercem. Če pade ta krtina, bi bile neposredno severno ležeče postojanke Kranjcev nevzdržljive.

Po silovitom ognju težkih min in artiljerije na postojanke Šajercev in tudi Kranjcev, je naskočila sovražna pehota 10. junija Mt. Forno. Vse krvave žrtve so bile zastoj, tudi najmanjšega uspeha se sovražnik ni veselil.

Od 11. do 18. junija je mirovala sovražna pehota, pač pa je obstreljevala njihova artiljerija naša dovozna pota, štedil tudi ni z plinskimi granatami, katerih strupeni dim je smrtonosen.

Po živahnem delovanju sovražnih letalcev in po velikem prometu za sovražno črto, je bilo sklepati na nove naskoke. To so potrdili tudi ubežniki.

18. junija ob 8. uri dopoldne je začela težka sovražna artiljerija in metalci min posebno obdelavati hrib Forno in postojanke dveh severno ležečih stotnij „cesarjevičeve pehote“.

Pod okriljem tega, do bobnečega ognja naraščajočega obstreljevanja so se zbiralce sovražne napadalne čete v prvi črti. Naši hrabri opazovalci so to takoj javili Štajercem in artiljeriji.

Ob 11. uri dopoldne preneha bobneči ogenj kakor bi odrezal, ali sovražna pehota se ne gane nikjer.

Odmor je trajal do 12. ure. Ravno dovolj, da so naši vrli ljudje dobili gorko jed in se tako pokrepčali za boj. Ujetniki so izpovedali, da se začne sovražni napad ob 4. uri popoldne.

Točno ob 12. uri opoldne se je začel sovražni bobneči ogenj z kar največjo silovitostjo. Ravno kar popravljene telefonske zveze so bile v par trenutkih znova razstreljene, cela bojna črta v dimu in megli. Kaverne so sicer mnogo prestale, a vzdžale so.

Proti 6. uri popoldne javijo Štajerci, da se sovražne patrulje bližajo Fornu. Takoj sta jih začeli dve naši strojni puški obstreljevati od strani. Tudi topič v jarku je sprožil par strellov. Kakor je javil poveljnik neke naše stotnije strojnih pušk, so poskusili Lahi — noseč s seboj v prvih vrstah rdečo zastavo — proti 6. uri popoldne napasti Mt. Forno, a naš zapiralni ogenj jih je zapodil v beg.

Sovražni razdiralni ogenj je z nezmanjšano silovitostjo divjal naprej; naši v skalo vsekani jarki dveh stotnjskih odsekov so bili že popolnoma zasuti, toda kaverne so bile še dobre.

Celo naslednjo noč je trajal bobneči ogenj in šele 19. junija ob 6. uri zjutraj je začel napadati sovražnik v gostih črtah. Glavni napad je bil naperjen proti Mt. Fornu. Napadli so tudi desno krilno stotnjo Kranjcev, med tem ko je druge odseke obstreljevala pehota in artiljerija.

Na znamenje je začela naša artiljerija z zapiralnim ognjem, hkrati se je oglasilo na našem odseku 8 strojnih pušk, ki so od strani obdelovale sovražne valove. Tri puške so streljale prosto, ker so bili jarki porušeni. Iz opirališča je streljal topič in drugi dve strojni puški.

Goste sovražne črte so bile kratkoma požete!

Ob 7. uri zjutraj je bil napad odbit. Begoma so se umaknili zadnji ostanki napadalcev v prvotne postojanke. Le v majhnem, Kranjcem sosednjem odseku Šajercev, se je posrečilo sovražniku, da se je vgnezdil.

Urno se odloči poveljnik desne krilne stotnije nadporočnik II. — ki

je komaj prevzel poveljstvo, ker je bil njegov prednik ranjen — in napade s svojo rezervno sovražnika ter ga vrže junaško iz postojak.

Ob 7. uri 30 minut zjutraj je bil sovražnik popolnoma pregan; a pred žičnimi ovirami je ležalo vse polno padlih in ranjenih Lahov.

Da se je sovražni napad tako izjalovil, so k temu pripomogle odločilne naše strojne puške in topič; ni čuda, da je sovražna artiljerija najbolj obdelovala ta bojna sredstva.

Po zopetnem hudem obstreljevanju cele bojne črte, je ob 12. in 2. uri popoldne ponovno dvakrat poskusil napasti v isti smeri; toda napad se je izjalovil že v ognju artiljerije in strojnih pušk Kranjcev. Na majhen sovražni oddelek, ki se mu je posrečilo plaziti se do naše desne krilne stotnije, se je vrgele hrabri kadetaspirant G. s svojimi junaškimi fanti in ga preganjal. Brez ozira na razbijajoče granate in šrapnele, so planili ti junaki iz kaverne in prosto streljajoče prisilili sovražnika k begu. Hrabrega poveljnika je pri tem usmrtila granata.

Kdor je preživel večdnevni bobneči ogenj, le ta ve, kaj so naši junaki zopet tokrat prestali! Najnovejše mine, strašnega učinka, povzročujejo grozen trušč in hrušč, da tudi najsrčnejšemu junaku skoro zastaja srce, in zraven tega še artiljerijski ogenj vseh kalibrov, do najtežjih možnarjev, in strupeni plini plinskih granat. To prenašati in zraven še odbijati sovražne trume, za to je pač potreba jeklenih živcev in železne volje.

Vrli in hrabri Kranjci razpolagajo z obojim. Pa naj jih sovražnik napada na celi črti, ali samo deloma kakor sedaj, vedno se izkažejo s svojo občudovanja vredno hladnokrvnostjo in zaničevanjem smrti, ovirajoč sovragu vsak korak naprej.

Tudi sedaj so vrli in hrabri Kranjci, v zvestem tovarištvu z junaškimi Štajerci, pripomogli do odločilnega uspeha in svoj slavnostni glas potrdili znova.

Naj le pridejo Lahi in poizkusijo pri Kranjcih, slej ko prej se bodo vrnili s krvavimi glavami.

Po poročilih sestavil
stotnik Klimann.

Nolranja politika.

Koalicijski kabinet.

Dunaj, 30. maja. Ministrski predsednik dr. pl. Seidler nadaljuje pogajanja s strankami glede sestave definitivnega koalicijskega kabineta. Včeraj je prispel na Dunaj dr. Beck. Klubi nemških strank so se sestali, da zavzamejo svoje stališče. Odločitev bo padla šele po cesarjevi vrnitvi iz vzhodne Galicije.

Poljsko kolo v opoziciji.

Krakov, 30. julija. Na zaupnem posvetovanju Poljskega kola se je konstatiralo, da ni vlada še nobenim zahtevam Poljakov ugodila. Dež. uprava še vedno ni prešla v civilne roke in ljudstvo ni še ničesar prejelo, kar je vlada obljubila. Zato prekine Poljsko kolo vse zveze z ministrskim predsednikom dr. pl. Seidlerjem in vstopi v najostrejšo opozicijo proti vladi, dokler bo vodstvo deželne uprave v vojaških rokah. O tem bo sklepalo še definitivno Poljsko kolo na plenarnem zborovanju dne 5. avgusta. Predsedništvo kola se pogaja z zunanjim ministrom grofom Czerninom. Gre se za poljske legije in aretacijo Pilsudskega in tovarišev. Pogajanja predsedništva Poljskega kola se bodo nadaljevala šele po sestanku grofa Czernina z nemškim državnim kanclerjem dr. Michaelisom.

Češki socialno-demokratski shodi.

Praga, 29. julija. Danes so se vršili v Prazi, Kladnu, Pardubicah,

Plznu in štirih drugih mestih veliki javni shodi čeških socialnih demokratov s programom: za mir, demokratizacijo in avtonomijo češkega naroda. Na shodih je bila sprejeta resolucija, v kateri odobrava češka socialna demokracija državnopravno deklaracijo z dne 30. majnika. V njej zre prvi korak premembe ustave in preosnove avstrijske države v zvezno državo svobodnih narodov.

Grof Tisza in Čehi.

Budimpešta, 30. jul. Grof Tisza, sedaj polkovnik, je povedal svoje mnenje o vojnem položaju in o zadnjem govoru Lloyda Georgeja. O federativnih željah Čehov je rekel: „Upam, da bo ogrska vlada pretrgala gospodarske in kulturne vezi med Čehi in Slovaki.“ (Vidi se, da se grof Tisza še ni ničesar naučil.)

Proti Crnovicam.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 30. Uradno: Severno dolin Suzita in Casinu se je zrušilo več sovražnih napadov. V Bukovini pridobivamo tla, dasi se sovražnik žilavo brani. Pri Valeputni smo vzeli opirališče pri predoru. Nad Fundul Moldovi smo prekorčili Moldavsko dolino. Zavezniki stoje severovzhodno Kuty na desnem bregu Čeremoša in se bijejo. Med Prutom in Dnjestrom smo sovražnika zopet vrgli. Prekorčili smo zahodno mejo Bukovine. Honvedi so zasedli Zaleščiki. Med Skalo in Husiatinom smo izčistili gališki breg Zbruča. Mestoma smo si izsilili prehod na rusko ozemlje. V prostoru južno Brodov so vdrle avstrijske in nemške čete uspešno v sovražne jarke.

Načelnik generalnega štaba.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 30. Veliki glavni stan.

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Ruske sile drže višine vzhodno mejne reke Zbruč, ki so jo kljub besnemu odporu prekorčile naše divizije in ki so dosegle tudi tudi reko južno Skale. Na severnem bregu Dnjestra smo čez Korolovko pridobili iznova zemljo. Med Dnjestrom in Prutom se sovražnik iznova ljuto brani, a z napadi smo ga jugozahodno Zaleščikov preganjali dalje.

Bojna črta generalnega polkovnika Jožefa.

Ob Čeremošu se brani sovražnik na višinah vzhodnega brega. Naš napad napreduje med Zalučjem in Višnico.

V Sučavski dolini prodirajo naše čete proti Seletinu. Tudi vzhodno zgornje Moldavske doline napredujemo v boju.

Vojna skupina maršala pl. Mackensena.

Z uspešnimi sunki smo ujeli severno Foksani in pri izlivu Rimniku več sto mož.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Rusko uradno poročilo.

28. julija. Naši protinapadi pri Trembovli vsled oslabelosti naših čet kakor tudi zaradi tega, ker je padla morala, niso imeli nobenega pozitivnega uspeha. Sovražnik je zasedel Janov, Budzanov in Zvinjac. Sovražna težka artiljerija ljuto obstreljuje vzhodni breg Sereta kakor tudi okoli vasi Kobylowsk. Zvečer 27. t. m. so se naše čete pričele umikati od Sereta proti vzhodu. Pogosto se nahajajo med četami elementi, ki po v zadnjem času danem zgledu zapuščajo postojanke, ne da bi izvršili svojih vojaških dolžnosti; njim na strani pa so čete, ki s samozatajevanjem izpolnjujejo svoje dolžnosti napram domovini in ki se trdovratno ubirajo sovražniku.

Osvoboditev Galicije in Bukovine.

Dunaj, 30. julija. (K. u.) Vojni tiskovni stan:

Ruska karpatska bojna črta se je proti jugu zrahljala za 20 km dalje. Avstrijske čete boizkušajo v žilavi borbi prodirati tam skozi Moldavsko dolino proti Kimpolungu. Tudi v stranskih dolinah Sučave, Sereta in Čeremoša prodiramo v trdih bojih. V tem ozemlju v do 1200 metrov visokem karpatskem predgorju, se more v teh soteskah le s težavo prodirati. Naši junaški pehoti sicer gore ne tvorijo nepreokrajljive ovire, a prodirati se mora, kar velja posebno za topništvo, le po potih, ki jih ni veliko.

Naše črte se raztezajo zdaj približno od Dorne Vatre, zahodno Valeputne v dolini Putna — zahodno Fundul Moldovi čez Breazo ob Zgornji Moldavi — Šipotu, potem čez Viznic ob Čeremoški dolini. Sovražnik pa, ki smo ga večkrat vrgli, poizkuša tudi med Dnjestrom in Prutom, da bi se držal v novih postojankah. Odporna moč Rusov je pa še vedno zrušena med Zbručom in Dnjestrom. Sovražnik se je moral povsod umakniti krepkemu navalu naših nad vse junaških čet. Pod Skalo bo zato ozemlje med Zbručom in Dnjestrom kmalu osvojeno.

Osvoboditev vzhodne Galicije.

Wolff poroča: Vzhodna Galicija je takorekoč osvobodjena. Rusi so se ustavili vzhodno od mejne reke Prut, ki so jo prekorajili zasledovalci v široki bojni črti na več mestih. Pri Turlui-ah se zavije bojna črta, ki gre ob reki od severa proti jugu čez Korolvko, Grodek, Kisielin, Stecov in Čeremoš; v daljnem loku obsega ozemlje mesta Černovice. V tem prostoru Rusi delajo z vso silo, da bi se izognili obkolitvi, ki jim grozi. Svoje najboljše čete: smrtne bataljone in novo ustanovljene revolucijske bataljone svobode, enakosti in bratstva brezobzirno pošiljajo v boj na zaveznike. Za gorske griče med Zbručem in Dnjestrom, med Dnjestrom in Prutom in na obeh straneh Čeremoša se ljuto bore.

Odpor pa ne more zavirati prodiranja in le zviša ruske izgube. Poljsko topništvo in težke baterije slede na najslabših potih neprestano prodirajoči pehoti za petami in streljajo, kakor hitro se Rus ustavi.

Protinapadi, ki jih ukazuje rusko vojno vodstvo, se izjalovljajo v divjem ognju strojnih pušk naše pehote, ki se ne umakne niti za palec. Na raznih mestih, kjer je bil ruski odpor silno ljut, smo prekorajili mrtvaška polja v pravem pomenu besede.

V Karpatih napredujemo v vzhodnih in jugozahodnih dolinah zgornjega Sereta, Sučave in Moldave brez vsake motitve. Dosegli smo doline pri Delnicu zahodno Fundula Moldovi.

Cesar v Galiciji.

Cesar je dne 28. t. m. odpotoval v vzhodno Galicijo, da zasleduje potek operacij. Obiskal je Kalusz, Stanislawov, Otinijo, Kolomejo in več zbornih in divizijskih poveljstev. Armadnemu poveljniku generalnemu polkovniku Kriteku je cesar podelil vojaški zaslužni križec I. razreda za vojno dekoracijo in meči.

Plen.

Nemške čete so zaplenile dozdej 17. avstrijske pa 200 topov.

Angleži napovedujejo padec Černovic.

Curih, 29. julija. »Morningpost« poroča, da bodo Rusi svoje delne napade ustavili. Če padejo Černovice, bo izpostavljen hrbet ruske bojne črte sovražnim napadom.

Rusi v Tarnopolu ustrelili 250 oseb.

Rusi so ustrelili v Tarnopolu, predno se umaknili, 250 oseb. Kozaki so v mestu, ki je gorelo, plenili. Begunci se v Tarnopol še ne smejo vračati.

Ruske zmede.

V Rusiji zahtevajo diktaturo. — V nemirih ubitih 7200 oseb. — Prestolico nameravajo premestiti v Moskvo. — Finci proti ruskemu posojilu. — Veliki požari v Moskvi. — Proti monarhistom.

»Times« javljajo iz Odese: Zahteva se vojaška diktatura, ki more edino rešiti deželo. — Povodom julijskih nemirov v Petrogradu, Moskvi, Kronstadt, Nišnem Novgorodu in Pskovu je bilo ustreljenih in ubitih 7200 oseb. — Delavski in vojaški svet odpošlje 70 zastopnikov na bojišče, da opogumnijo vojske. — Notranji minister je prepovedal vse časopise, ki nasprotujejo vojski. — Ker se boje, da ne bi Nemci napredovali proti Petrogradu, nameravajo glavno mesto premestiti v Moskvo. — Radi sporov med delavci in

tvorničarji nameravajo najvažnejše tvornice podržaviti. — Finski deželni zbor je odklonil rusko posojilo v višini 350 milijonov rubljev. Pooblastil je le finsko banko, da sme dati 100 milijonov predujma proti enaki vsoti v ruskem denarju. — V Moskvi gore velika vojaška skladišča, ki so bila najbrže zažgana. — Zaprli so bivšega poveljnika ruske jugozahodne bojne črte generala Eberta s celim njegovim generalnim štabom. Dolže ga, da je delal za ponovitev monarhije. Zaprli so tudi veliko menihov iz samostana v Počajeviskem, ki jih tudi dolže, da so monarhisti.

General Gutor in Bjelkovič pred vojnim sodiščem.

Ruska generala Gutor in Bjelkovič sta bila izročena vojnemu sodišču. Ko so vzeli Gutorju meč, se je poizkušal obesiti, a so ga rešili.

Posvet Kerenskoga s poveljniki ruskih armad.

Kerenski je odpotoval v glavni stan, ki se ga bodo udeležili poveljniki, generala Aleksejev in Ruski ter bivši vojni minister Gučkov.

Boji na zahodu.**NEMŠKO URADNO POROČILO.**

Berlin, 30. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreta Bavarskega.

Pod spremljajočim vspehom naše ga topništva, ki se je ponoči pomnoženo vztrajno borilo, se je sovražno topništvo na flandrijski bojni črti do opoldne malo borilo, potem šele je močnejše streljalo, ne da bi doseglo moč in širino prejšnjih dni.

Na obali in v odseku Hetsas-Wiel- tie so tudi ponoči besno streljali dalje. Več angleških poizvedovalnih oddelkov, ki so napadli našo tretjo črto, smo vrgli.

Bojna črta nemškega cesarjeviča.

Na Chemin des Dames je poizkušalo francosko vodstvo včeraj v širini 9 km z najmanj 3 novimi divizijami velik napad. Po bobnečem ognju je sovražnik zjutraj od Cernyja do Winterberga pri Craonne večkrat naskočil. Naše v boju preizkušene divizije so ga z ognjem in s protinapadom povsod vrgle. Nek večkrat preizkušeni porenški-westfalski pešpolk je sam odbil 4 napade.

Zvečer je ponovil sovražnik južno Aillesa po podnevi trajajočem obstreljevanju še dvakrat napad, ki se je izjalovil.

Znatne težke izgube brez vsakega uspeha so značile bojni dan Francozom.

V zračnih bojih so izgubili sovražniki 10 letal. Nadporočnik vitez pl. Tutschek je sestrelil svojega 21. nasprotnika.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Velika topovska bitka na Flanderskem.

Berlin, 30. julija. Wolff poroča: Topovska bitka na Flanderskem, v kateri se kosati obe topništvu za premoč, preden nastopi pehota, je divjala tudi 29. julija z največjo besnostjo.

Nemški protiučinek do zdaj ni nikjer postal na silo, dasi so nemške postojanke obsipavali z granatami vseh vrst. Nemško topništvo se bori uspešno s sovražnikom.

Na dolgi bojni črti od obali do Lille se počasi kažejo žarišča, kjer pričakujejo sovražne napade. Klavno se je izjalovil francoski poizkus, da bi napad, ki ga pripravljajo Angleži na Flanderskem, podprli z močnim napadom na bojni črti pri Aisne.

Uničena letala in zrakoplovi.

Berlin, 30. julija. Wolff poroča: Od 1. avg. 1914 do 30. jul. je bilo sestreljenih 2289 sovražnih in 683 nemških letal, 186 sovražnih pritrjenih zrakoplovov in 3 zrakoplovi, ki se vodijo.

Lord Kitchener ujetnik v Nemčiji?

Pariški »Journal« javlja iz Londona: Sestra lorda Kitchenerja je izjavila, da je trdno prepričana o tem, da je bil lord Kitchener rešen, ko se je potopila ladja »Hampshire« in da živi kot vojni ujetnik v Nemčiji. O tem se je prepričala šele, ko je že minulo veliko časa po potopu ladje.

Na morju.**Sovražniki izgubili 268 vojnih ladij.**

Naši sovražniki so izgubili med vojsko 268 vojnih ladij, ki so obsegale 938.351 ton. Angleži so izgubili 162

vojnih ladij z obsegom 669.290 ton. V tretjem letu vojske so izgubili naši sovražniki 1 ladjo velikanka, 8 bojnih ladij, dve oklopni križarki, 1 topničarko in 8 malih križark. Nemčija ni v tej dobi izgubila nobene večje bojne ladje.

Razna poročila.**Erzberger o možnosti miru.**

Znani nemški katoliški politik Erzberger je izjavil: Dr. Michaelis je kancler miru. Zločin bi bil, če se vse ne stori, da se zabrani četrti vojska pozimi. Hvala Bogu, še vedno je mogoče, da se to zabrani. Temelji za sporazum z Anglijo so dani. Če bi se nudila prilika, da bi se pogajal z Lloydom Georgejem ali Balfourjem, bi se v nekaterih urah najbrže tako zblížali, da bi se lahko takoj uradno pričeli pogajati o miru.

Czernin napoveduje velike napade na jugu in na zahodu.

Dunaj, 30. julija. Grof Czernin je avstrijskim in ogrskim zastopnikom časopisja tudi rekel, da pričakujejo tako na zahodnem, kakor tudi na južnem bojišču velike napade. Nanje smo popolnoma pripravljeni. Izgube nas bodo morebiti bolele, a dosegli ne bodo naši sovražniki ničesar.

Amerika.

Ameriška vlada je vpoklicala pod orožje 9.650.000 mož.

Sonnino v Londonu.

Milan, 30. julija. (Kor. ur.) Sonnino je prišel minuli četrtek v London.

Obsodba navijalcev cen na Dunaju.

Na Dunaju so zopet obsodili več navijalcev cen. Prisodili so Karlu Schapira osem mesecev strogega zapor in 20.000 K globe; Mozesu Jakobu šest mesecev strogega zapor in 5000 K globe; Janku Bonačiču dvamesečni strogi zapor in 2000 K globe; Salomonu Živkoviču enmesečni strogi zapor in 1000 K globe; Aronu Melniku en teden strogega zapor.

VII. vojno posojilo v Nemčiji

bo te dni razpisano.

Slovenci na češki Sveti Gori.

(Izvirno poročilo »Slovencu«.)

»Odkod pa ste, in kakšen je vaš govor? Je težka skrb zarita v vaša lica, ne bo li speva z vaših ust?«

Na trgu v mestu Příbram na Češkem se ureja truma romarjev v sprevod, da nastopi dolgo zaželeno pot na Sveto Goro. Na voditeljev napav se zglesi odpev romarjev:

»Marija, k Tebi uboge reve mi zapuščeni upijemo!« —

In glasovi stoglasnega zbora se odbijajo od zidov mesta Příbram, in zvedavo se polnijo vogli, vrata in okna, da poslušajo tod neznan, a lepo ubrani spev — slovenskih beguncev.

Dne 1. julija so priredili Slovenci, nastanjeni na Češkem, romanje na božjo pot, na Sveto Goro nad mestom Příbram. Goriški begunci niso mogli obhajati 200 letnice kronanja Matere božje na Sveti Gori doma na Goriškem, zato so na povabilo svojega voditelja, g. Cirila M. Vuča, kolikor so pač mogli, pohiteli na Sveto Goro na Češkem, da tam počaste svojo nebeško Kraljico in ji tam potožijo svoje skrbi in predložijo svoje prošnje.

Češka Sveta Gora! Nisi naša, a si krasna, prekrasna! Škoda je, bivati dolgo časa na Češkem, a ne obiskati te božje poti! Castiljiva in zgodovinsko znamenita je češka božja pot v Stari Boleslavi, a krasna in nepopisna je češka Sveta Gora! Milijoni in milijoni so že shodili pot na njo, med njimi celo vladarji naše cesarske hiše, kakor cesar Ferdinand II., Ferdinand III., Leopold I., Franc I., razni nadvojvode in člani naše vladarske hiše, med njimi tudi nadvojvoda Oton (1892) in nadvojvodinja Marija Jožefa (1893), roditelja našega presvetljega cesarja: Res, krasna je ta božja pot, to svetišče, človek more tam le gledati, moliti in se čuditi, a nikakor ne tega opisati!

Sprevod romarjev se bliža glavnemu portalu na Sveti gori, — slovenski spev se glasi krepko in glasno, — in zdaj naprej, navzgor v svetišče! Ah, človeku kar zastaja glas, nad stopnicami se nasproti blišči »cesarski oltar«, nad njim napis »Ave Maria«, in ko človek stopa navzgor, se mu zdi, da stopa proti nebesom! — Ave Maria!

Pred Marijinim oltarjem pade slovenska begunska truma na kolena, solze rosijo oči, — a čuj, tudi tam ob strani se sliši ihtenje! Odkod pa ste? — Slovenski begunci so, iz okraja plzenskega, ki so prišli

gor že pred nami, in ki se zdaj jočejo veselja, ko po dolgem času zopet slišijo slovenski glas, slovensko pesem: Dobro došli! Le preč solze! Glejte, Marija, naša Mati, nas je združila tukaj, in nas bo združila še kje drugje, še tudi v naši domovini! Le kvišku srca in oči!

Kako je krasen ves ta kraj! Aj, to svetišče z osmerimi stolpi, in te krasne kapele okoli cerkve, ti hodniki z neštetimi oltarji in podobami, in te slike, ki predstavljajo zgodovino svetogorske božje poti! Človek hodi okoli in gleda in se čudi, in niti ne ve, da hodi okoli...

To je bil prvi obisk Marijinega svetišča na Sveti gori, bilo je zvečer. Romarji so se nato vrnili v mesto Příbram k počitku, a že zjutraj zgodaj so med petjem zopet v sprevodu speli na Sveto Goro, ki leži le kakih 20 minut nad mestom.

Pred glavnim Marijinim oltarjem v cerkvi! Človek, glej in strmi! A ne stojé, na tla s svojimi koleno! Pred teboj stoji Marijin glavni oltar, ves iz čistega srebra, kakor je dolg, visok in širok, in vse srebrno, kar je na njem, in tam na sredí oltarja, na srebrnem prostoru, podoba Nje, ki je naša Mati, in tudi tvoja Mati, Marija! Na tla, na kolena! Ave Maria! — Češčena bodi, Kraljica!

Po opravljenih spovedih in končanem sv. obhajilu je bila ob 9. uri sv. maša, pri kateri so se pele slovenske pesmi, in potem slovenska pridiga, katero je imel g. Ciril M. Vuča: »K Tebi upijemo pregnani otroci Eve!« Ob koncu govora je klonila k tlom premnoga glava, in drhtelo je na tleh premnogo koleno, in v svitu luči so se v očeh blestele premnoge solze, ki so kapale na tla, posvečena, poškopljena že mnogokrat z drugimi solzami...

In nato — srce trepeče še danes — nato je posebej za naše begunce sledila tako imenovana »Zdravas Marija«. Kaj je to? Pred oltarjem se poje »Zdravas Maria«, — Češčena Marija, s ponavljajočimi odpevi, ki kličejo Marijino pomoč in priprošnjo. Tako ganljiv, tako ihteč in poseben je ta napav, da človek z napetostjo čaka, kaj pride. In zdaj, glej, duhovnik stopi na oltar, stopi kvišku do Marije, sname jo z njenega prestola na oltar, in nato se obrne z Marijinim kipom proti ljudstvu in mu z njim podeli sv. blagoslov. Vse se zgane in skloni, kakor kadar vetrov val potegne čez žitno polje, in kakor diš nebeskih višav veje čez sklonjene glave...

A to ni še vse. Duhovnik z Marijinim kipom stopi h obhajilni mizi, ljudstvo se uvrsti in stopa mimo Marijinega kipa, ne mimo, vsak ji poljubi poprej še — oblekol! Ah, kako zadržati človeku srce in kako zatrepče ob tem stiku z Marijo! Kakor da bi plamen Njenega srca prešinil tudi tvoje srce, in kakor bi ob šelestu njene obleke zatrepčala vsaka žilica v tebi! Kdo ne ume teh pogledov, ki se obračajo v Marijo, kdo ne teh vzdihljev, ki jih šepčejo ustna, kdo ne teh solz, ki padajo na beli prt, na trda tla...

Kdor je to videl in je bil sam pri tem, ne pozabi tega nikoli. Kako so naši ljudje žareli veselja, kako jim je navdušenje sijalo iz oči, kakor da bi goreli...

Popoldne ob 1. uri so bile v cerkvi še litanije z blagoslovom in z molitvami za mir. Slovensko petje je na Sveti Gori poseben ugačalo, bilo je ta dan gori tudi veliko drugih čeških romarjev. Slovenci pojemo zmiraj večglasno, medtem ko pojo Čehi skupaj vedno le enoglasno. Kjer so peli Slovenci, v cerkvi ali zunaj cerkve, tam je bila gnječa okoli njih!

In — prišla je ura slovesa. Slovo je zmiraj težko na vseh božjih potih, a tukaj je bilo posebno težko, četudi je bilo posebno slovesno! Duhovnik — redemptorist iz svetogorskega samostana, g. P. Dominik Trčka, ki se je ves čas silno ljubeznivega skazal do Slovencev, jim je priredil tudi tukaj občajni slovesni odhod.

Zavihraje so zastave, zapele so pozavne in zadoneli bobni, in sprevod se je vil okoli cerkve med glasovi te godbe posebne vrste in med zadnjimi spevi k Mariji. — Ah, kako je človeka tiščalo k tlom, kako se je trgalo po človeku, in kako se je trgalo petje, ki je sililo v jok...

Castiti pater želi beguncem, da bi čim prej zagledali počastiti Mater božjo doma na goriški Sveti Gori, in ji ms križem podeli sv. blagoslov. G. Ciril M. Vuča se mu zahvali v imenu beguncev, in kar se je do tedaj le še komaj zdrževalo, je tedaj siloma udarilo v jok...

Čemu pa se jočete vi, ki stojite ob strani, čemu se z nami solzite vi, domačini češki? Ali razumete te naše solze, te solze slovenskih beguncev? Da? Tedaj — hvala vam! Zbogom!

Požar na letališču v Aspernu.

30. julija pop. je divjal na letališču v Aspernu požar, ki je uničil tri letalske lope. Škoda je precejšnja. Letal ogenj ni poškodoval. Kako je požar nastal, doslej še niso mogli dognati.

Dnevne novice.

„Slovenec“ mora od včeraj naprej nekaj časa izhajati v zmanjšani obliki. Ni to naša krivda. Uredništvo ob takem položaju največ trpi. Vzrok, da ne moremo občinstvu tako prostreči, kot doslej, je, da je mestna plinarna še vedno zaprta, dočim večinoma drugod v Avstriji plinarne delujejo. Nekaj časa smo si pomagali s posebnimi napravami za petrolej. Sedaj nam pa oblast tudi potrebnega petroleja ne da. Ročnih stavec ni, stavni stroji pa stojijo. Za časa vojne so „Slovenčeve“ zasluge od raznih strani opetovano priznavali. Merodajni činitelji pa, kakor se vidi, takega časopisa, kakor je „Slovenec“, v dejanju niti toliko ne cenijo, da bi mu preskrbeli na dan par litrov petroleja. Nam mora biti to končno tudi prav. Toliko občinstvu v blagohotno pojasnilo, da ne bo iskalo krivde pri nas.

Odlikovanja. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo in z meči so dobili: poročnik 36. polj. top. polka Franc Božič, poročnik 5. težkega polj. top. p. Ivan Pavlica in stotnik 97. pešpolka Viktor Kovačič. — Ponovno Najvišje pohvalno priznanje z meči so dobili: poročnik 87. pp. Anton Mirt, nadporočnik 4. trd. top. p. Josip Dular in poročnik 47. pp. Josip Šilih. — Ponovno Najvišje pohvalno priznanje je dobil nadporočnik brzojavnega polka Miroslav Perme. — Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil medik, oficijal 8. garnizijske bolnice Mihael Klanjšček.

Novo vojne dopisnice. Počenši s 1. avgustom 1917 se smejo v prometu k armadi na fronti rabiti samo nove iz sivega papirja napravljene vojne dopisnice, v prometu od armade na fronti pa so še nadalje iz rudečkaste-ga papirja izgotovljene vojne dopisnice veljavne. Privatnim potom napravljene dopisnice so samo tedaj dopustne, če niso uradnim dopisnicam enake le po natisnjem besedilu, ampak so tudi glede na barvo uradnim popolnoma enake. Vojne dopisnice, katere ne ustrezajo tem določbam, so nedopustne. — Toliko občinstvu v blagohotno obvestilo in naznanilo.

— **Padel** je junaške smrti v Galiciji Anton Furlan, star 42 let.

Smrtna kosa. Umrli je v Sinju c. kr. višji sodni oficijal v pokoju g. Ivo Donadini, oče g. Zdenko Donadinija. Naše najiskrenejše sožalje! — Na Mirni, Dolenjsko, je 26. t. m. umrla ugledna in zelo spoštovana gospa Amalija Koračin, prej omož. Neubauer, mati našega domačega pesnika in kateheta g. Franjo Neubauer. Bila je nad dve leti bolna, sedaj je pa šla po večno plačilo v starosti 73 let. Pogreb je bil 28. t. m. ob 8. uri zjutraj. Pokojnici blaženstvo, sorodnikom naše iskreno sožalje. — Umrli je v soboto popoldne ob pol 6. uri v Hrastju pri Ljubljani posestnik in gostilničar Ivan Dolničar. Pokojnik je bil vsled svojega odkritega značaja povsod priljubljen. N. v m. p.!

— **Visoko odlikovan Jeseničan.** Njeg. cesarska Visokost maršal nadvojvoda Evgen, poveljnik jugozapadne fronte, je podelil Ivanu Kavčiču z Jesenic, rezervnemu četovodju v črnovoj. bataljonu št. 37, brzojavnim potom zlati hrabrostni svetinjo za njegova uspešna in odlična dela v 10. soški bitki. Te dni je dospela na bataljonsko poveljstvo tudi svetinja in poveljnik g. c. in kr. major Jožef Perne mu jo je pred očmi sovražnika in pred celim bataljonom po slovesnem nagovoru pripel na prsi. Obenem je bataljonski poveljnik imenoval četovodjo Kavčiča za pravega narednika.

Promet zasebnih vojnopoštinih zavrtkov je pod obstoječimi pogoji dovoljen tudi na vojnopoštni urad 318, ustavljen pa na vojnopoštni urad 618.

Pred veliko angleško ofenzivo.

Pariško časopisje napoveduje močno angleško ofenzivo na Flanderskem, s katero nameravajo razbremeniti Ruse.

Primorske novice.

Goriški deželni urad v Ljubljani. Deželni odbor goriški je naznanil županstvu Bilje z dopisom z dne 25. julija t. l., št. 3656, kot rešitev vloge goriških županstev evakuiranih občin za premostitev dež. odbora v Ljubljano sledeče: V svoji seji z dne 5. t. m. je dež. odbor sklenil oživotvoriti v Ljubljani „Goriški deželni urad“, ki mu je določil natančen delokrog. Ta urad prične poslovati, čim bodo predpriprave in pogajanja, ki se vrše z oblastmi v Ljubljani in ki so v zvezi s pričujočim vprašanjem, dovršena. Dan, ko

se prične uradovanje, se objavi pravočasno.

Begunski odsek je imel 29. julija popoldne sejo, katere so se udeležili tudi štirje vladni zastopniki: sekcijška načelnika dr. vitez pl. Twardowski in in dr. Schreyer, min. svetnik dr. pl. Baerenklau in min. tajnik dr. Montel. Načelnik dr. pl. Halban je poročal o uspehu dopoldanske seje v pododseku, nakar je poslanec Degaspero sprožil vprašanje o interpretaciji minister. razpisa dne 26. julija. Po podrobni razpravi so podali vladni zastopniki izjavo, da bo k razpisu izšel dostavek, glasom katerega se sprejmejo begunci, ki so se nahajali pred 21. julijem v kaki občini v razpisu navedenih pokrajin v državno begunsko preskrbo, ako so brez sredstev. V enakem smislu namerava vlada razširiti delovni krog begunskega skrbstva tudi v drugi kategoriji v istem razpisu naštetih krajev.

Po temeljiti debati o vseh vprašanjih, ki se tičejo begunskega skrbstva, je bil med drugim sprejet predlog poslanca dr. Mareka, v katerem se jemlje za obžalovanjem na znanje, da je gospodarska zbornica zavirala soglasno sklenjeni zakonski načrt poslanske zbornice v varstvo vojnih beguncev; begunski odsek odklanja vsako odgovornost, da se ta zakon ni rešil meritorno.

Steinklamm in Bruck ob Litvi. Dr. Krek je povedal v begunskem odseku, da je dobil zagotovilo, da pojde z bodočih dneh 2000 Slovencev (in 2000 Lahov) iz Steinklamma v Nemški Brod, ki je eno najboljših taborišč. Naši poslanci so opetovano intervenirali glede žalostnih razmer v Steinklammu in Brucku ob L. — Kakor nam poroča posl. Fon, imamo pričakovati tudi v Brucku ob L. važnih izprememb. Tam so pri vodstvu tako žalostne razmere, da se človek nehoti spomni na Potemkinove vasi.

Trst in vojno posojilo. V Trstu je bilo za prvo vojno posojilo podpisane 36 milijonov kron, za drugo 22, za tretje 64, za četrto 73, za peto 91, za šesto 115 milijonov kron. Ako se pomisli, da šteje Trst za časa vojne samo 120.000 prebivalcev in da trgovina in industrija počiva, so podpisali na vojno posojilo pač najboljši odgovor na zahtevo Italije po Trstu!

Smrtna kosa. Dne 27. t. m. je umrla, kakor smo že poročali, v Ribnici gđ. Matilda Berlot, izvrstna vzgojiteljica in učiteljica gluhonemih, ki jih je skozi 35 let poučevala v dež. gluhonemnici v Gorici. Rojena je bila v Kanalu in izvemši prvo leto, ko je poučevala na ljudski šoli v Dornbergu, je posvetila vse svoje sposobnosti in ves prosti čas gojenkam, da so se še posebno izobrazile v ženskem ročnem delu in jim je bila olajšana pot v življenje. Njene gojenke se svoje vzorne in požrtvovalne učiteljice hvaležno spominjajo.

V Mokronogu je 28. t. m. umrl 96 let stari Jožef Stranec, pregnanec iz Rihemberga pri Gorici, oče tamšnjega župnika. Bil je rojen na Uhranjah pri Metijah 7. dec. 1821. — 21 let je živel pri svojem edinem sinu v Štanjelu in Rihembergu.

Pozivlja se, da se zglašijo Adolf Škabar, priv. uradnik iz Gorice, stanujoč v Gorici, Gosposka ulica 3, pri posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani, Dunajska cesta 38, I. nad.

V ruskem ujetništvu se nahaja Franc Caharija, sin Franca Caharije iz Nabrežine št. 4. Piše, da je zdrav in da ni prejel od doma še nobenega poročila. Pošilja tudi pozdrave.

Umrli je včeraj v Trstu g. Jakob Dobrina, c. in kr. finančni nadpaznik v Trstu.

Kdo ve zanje? Jožef Maurič, k. k. Brücken-Partie III., Feldpost 612, prosi za prijazna obvestila o sedanjem bivališču treh bratov Persolja iz Črnaškega št. 56, občina Kojsko. Vsi trije bratje so bili v vojni: Mihael je najbrž v ruskem ujetništvu, Janez je bil odšel 22. maja 1915 z volmi k trenu, Jožef pa 21. maja 1915 k 97. pp. Njihovi starši so bili odvedeni v Italijo, kjer oče Franc še sedaj živi, mati pa je umrla. Oče nič ne ve o svojih sinovih ter se je obrnil na svojega nečaka Jožefa Mauriča, da bi poizvedel zanje. Kdor torej kaj ve o navedenih treh bratih Persolja, naj proti povrnitvi stroškov naznani Mauriču pod zgoraj navedenim naslovom.

Pomoči prosijo goriški begunci, nastanjeni v Petronelu, Safelhof, na Nižjem Avstrijskem. Z domačim nemškim prebivalstvom se ne znajo pogovoriti ter je razmerje med njim in begunci od vsega početka skrajno napeto. Tudi župan ne vidi v njih drugega nego neprijetne nadležnike. Kar se v občini slabega zgodi, vse pišejo beguncem na rovaš. Gorje nam je z živili.

Kruha nikdar ne dobimo, čeprav imamo izkaznice zanj; če ga gremo čakati, nas domačini zmerjajo, sujejo in pretepajo naše otroke. Te dni je tukajšni pek zgrabil bolehavega 16letnega fanta za vrat, ga tepel in gzel iz prodajalne. Mesti do zadnjega črsla nismo dobili niti ene deke; sedaj so nam dovolili po 16 dek na mesec in osebo. Prisiljeni smo, hoditi kupovat živila za drag denar na Ogrsko, kjer smo v večnem strahu pred financarji; ako bi tega ne storili, bi morali pač lakote umreti. Prosimo torej tiste, ki morejo pomagati, naj se nas usmilijo in nas spravijo v domače slovenske kraje.

Karol Čigon, duhovnik goriške nadškofije, ki se je radi noge zdravil v deželni bolnici v drugo, je precej dobro ozdravel. Hodi ob palici, pa tudi brez palice. Podal se je zopet v Škofjo Loko. Ob tej priliki se srčno zahvaljuje p. n. gospodom zdravnikom, velecenjenemu g. dr. Jos. Stojcu, primariju in g. Franu Minarsu, ki sta z njim ves čas prav ljubeznivo in po očetovsko ravnala, vso skrb nanj obračala in — kar sama nista svoj čas mislila — grdo razmesarjeno nogo v toliko ozdravila, da ž njo hodi! Hvala jima! — Obenem izreka odhajajoči gospod svojo hvaležnost vrlim usmiljenkam, častitim sestram in spoštovanim devicam, ki so mu bile tako postrežljive za časa boleznj ter vse storile v olajšavo hudih bolečin. Bog jim plačaj obilno!

Poizvedovanje po vojaki. Klementina Persolja, begunka v Palterndorfu na Niž. Avstr., išče svoja brata: Ludvika Jančič, ki je bil pri 81. marškompuniji, in Jožefa Jančič, ki je služil pri 97. pešpolku, oba doma iz Vedrijana.

Iz Italije je došla dopisnica Andreja Fratnik, interniranca, ki je naslovljena na sina Ivana Fratnik, 4. dom. pešpolk, I. Ers. Komp. v Ljubnem na Štajerskem. Naslovljenca ni pod gornjim naslovom. Dopisnica je v našem uredništvu. Naslov Andreja Fratnik: A. F., profugo a Nola, prov. Caserta, Italija.

Iz ruskega ujetništva se je oglašil Jožef Perše iz Volč p. d. Dolenji s Kamence. Pozdravlja brate, sestre in vse sorodnike in primorske rojake.

Najdena obleka. Dne 15. julija 1916. je našla neka žena na Ponterosu v Trstu zavoj obleke. Kdor jo je izgubil, jo dobi v Štjaku h. št. 44.

Gospodarske beležke.

Nova prebiranja. »Az Est« poroča, da se bodo vršila na Ogrskem avgusta ponovna prebiranja letnikov 1897—98 in 1879.

6380 K za 300 kg moke. Splitsko »Naše Jedinstvo« poroča, da so zaplenili v Splitu 300 kg moke, ki je stala 6380 K.

Letina v Rumuniji. »Information« poroča iz Bukarešta z dne 24. julija, da so se nade na letino tako zboljšale, da se lahko računa z dobro žetvijo. Zagotovljeno je, da bomo vzdržali, zato lahko potolaženi zremo v bodočnost.

Hmelj na Bavarskem je letos dobro uspel, vendar pa na trgu zanj ni nobenega zanimanja.

Kavina primes iz žganih hroščev. Inomoški vseučiliški profesor dr. Nevinig je preizkušal kavino primes in izjavil: Kava (kavina primes), ki se jo danes mnogo uživa, je bila močno žgana. Vsebovala je tudi velike množine zdrobljenih hroščev. To dokazujejo najdeni deli glave, nog itd.

Naročait „Slovenca.“

Ljubljanske novice.

Iz Gostovanje članov kralj. hrvatskega gledališča iz Zagreba. Člani kr. hrvatskega gledališča iz Zagreba nastopijo 2. in 3. avgusta v Ljubljani z izbranim, bogatim sporedom. Izbrali so za oba večera igre, ki so opetovano napolnile zagrebško gledališče. Razprodano gledališče naj odlične zagrebške goste poziva, naj nas še večkrat posetijo. Pri predstavah svira prvovrstni gledališki orkester. Vstopnice se prodajajo pri blagajni deželnega gledališča danes in jutri od 4. ure popoldne dalje.

Iz Zadruga centrala je kupila od gosp. Karla Počivalnika trinadstropno novo hišo nasproti hotela „Union“ („Ljudske posojilnice“) in se preseli s svojimi uradi tja v novemborskem terminu. Kupljena so pa tudi vsa posrankska poslopja, vrt ter zraven spadajoči hiši na vogalu St. Peterske in Kolodvorske ulice.

Iz Tretjič odlikovan je Ljubljčan rač. podčastnik na italijanski fronti Emil Ručan, želez. uradnik iz Novega Mesta. Odlikovan je z bronasto hrabrostno svetinjo.

Iz Zaslužno odlikovanje. C. kr. dvorni svetnik in vodja c. kr. poštne-ga in brzojavnega ravateljstva v Trstu je priznal pošni adjunktinji Mariji Vrhovčevi v Ljubljani častno svetinjo za štiridesetletno zvesto službovanje.

Občinstvo pozor na lovce golobov! Ze delj časa se opazuje, da mladi pobalini love na najpredrnejši način po mestu golobe. Na javnih prostorih, zlasti trgih jim nastavljajo zanke. Ponavadi sta dva skupaj, eden nadrobi kruha in priganja goloba v nastavljen zanjko, drugi pa drži v večji razdalji konec vrvice in čaka na plen. Vse to se vrši pri belem dnevu, ob največjem prometu, ljudje pa so brezbrizni in niti ne opažajo tega počenja nja mladih potepuhov. Občinstvo naj obrne vso pozornost tej nadebudni mladini, ki se potepa po cestah in trgih okoli in je že sedaj nevarna tuji lastnini.

Iz Oddaja sladkornih kart. Sladkorne karte za julij morajo trgovci oddati zanesljivo od 1. do 3. avgusta 1917 pri mestnem magistratu, desna hiša v pritličju. Sladkorne karte za avgust se smejo oddati šele 1. do 3. septembra.

Iz Umrli so v Ljubljani: Ivan Marčič, pisar, 55 let. — Viktor Ulčar, tovarniški kovač, 18 let. — Uršula Biček, bolniška devica, 31 let. — Jera Dežman, bivša šivilja, 71 let. — Ljudmila Pišle-rič, sprevednikova hči, 10 let. — Marjeta Ozbič, bivša kuharica, 81 let.

Iz Razdelitev mesa na rumene in rdeče izkaznice. V sredo, dne 1. avgusta bo mestna aprovizacija iz svojega skladišča v cerkvi sv. Jožefa oddajala popoldne od pol 6. do pol 7. ure goveje meso na vse one rumene in rdeče izkaznice, ki so zaznamovane s črko A. Družine do 3 oseb dobe pol kilograma, s 4 in 5 osebami tri četrt kg, s 6 in 7 osebami 1 kg, z več kot 7 osebami 1 in četrt kg. Nakaznice za meso je prinesiti tudi s seboj.

Razdelitev masti na rumene C-izkaznice. Mestna aprovizacija bo prihodnje dni razdeljevala iz svojega skladišča v bivši Kranjčevi hiši, Poljanska cesta št. 15, na rumene izkaznice, zaznamovane s črko C, mast po 3 K kilogram. Določa se naslednji red: v četrtek, dne 2. avgusta popoldne od 2. do 3. štev. 1201 do 1275, od 3. do 4. štev. 1276 do 1350, od 4. do 5. štev. 1351 do 1425, od 5. do 6. štev. 1426 do 1500. — V petek, dne 3. avgusta popoldne od 2. do 3. štev. 1501 do 1575, od 3. do 4. štev. 1576 do 1650, od 4. do 5. štev. 1661 do 1725, od 5. do 6. štev. 1726 do 1800. — V soboto, dne 4. avgusta popoldne od 2. do 3. štev. 1801 do 1875, od 3. do 4. štev. 1876 do 1950, od 4. do 5. štev. 1951 do 2025, od 5. do 6. štev. 2026 do konca. Prinesiti je s seboj masčobne karte, pripraviti je posodo in drobiž.

Občani Viča in Most, ki imajo izkaznice za cenejše meso pri mestni aprovizaciji, se nujno opozarjajo, da pridejo po meso le takrat, kadar se za njihove izkaznice v časopisih objavi razdelitev. Dobili so ravnokar nove rumene izkaznice, katere so posebej označene z naslovi „Vič in Most“. Kadar bo v časopisih razglašeno, da dobe ti dve skupini meso, naj pridejo imejtelji kart v aprovizacno skladišče, da ne bo v drugem času nepotrebno nastavljanje na prodajnem prostoru.

Razdelitev mesa na rumene B-izkaznice. V sredo, dne 1. avgusta bo mestna aprovizacija razdeljevala v cerkvi sv. Jožefa na rumene izkaznice, zaznamovane s črko B, goveje meso po 2 K kilogram. Določa se naslednji red: od 2. do pol 3. štev. 1 do 200, od pol 3. do 3. štev. 201 do 400, od 3. do pol 4. štev. 401 do 600, od pol 4. do 4. štev. 601 do 800, od 4. do pol 5. štev. 801 do 1000, od pol 5. do 5. štev. 1001 do 1200, od 5. do pol 6. štev. 1201 do konca. Družine do 3 oseb dobe pol kilograma, s 4 in 5 osebami tri četrt kilograma, s 6 in 7 osebami 1 kg, z več kot 7 osebami 1 in četrt kilograma mesa. Prinesiti je s seboj nakaznice za meso.

Izgubila se je od Sv. Petra cesta do Narodnega doma po Bleiweisovi cesti v Šiško do gostilne Štepec zlata zapetnica. Prosi se jo proti visoki nagradi oddati na policijo.

Iz Privatno uradništvo in draginja. Privatno uradništvo je imelo v nedeljo, 29. julija popoldne lepo obiskani sestanek, na katerem se je govorilo o v teh časih zelo majhnih plačah in draginji. Po daljših referatih je bila sprejeta sledeča resolucija: Dne 29. julija t. l. v dvorani mestnega magistrata ljubljanskega zbrani privatni uradniki in uradnice denarnih zavodov, zavarovalnic, industrije, obrti in trgovine, odvetniških in notarskih ter drugih pisaren in tvrdk ljubljanskih skle-

nili so naslednje resolucije: Privatno uradništvo konstatira, da so se življenjske potrebe od leta 1914. do danes podražile za povprečno 600 odstotkov, da uradništvo s sedanji službenimi prejemki ne more izhajati in da je začelo vsled nezadostne prehranitve bolehati in hirati. V sled tega se privatno uradništvo vseh vrst obrača z naslednjo odprto prošnjo in pozivom: 1. do vseh delodajalcev: a) da z ozirom na obstoječo draginjo in z ozirom na dejstvo, da je dobilo državno uradništvo in uradništvo avtonomnih oblasti pravkar izdatno draginjsko podporo, primerno zvišajo plače tudi svojemu uradništvu z veljavo od 1. julija t. l. dalje. Privatno uradništvo pri tem poudarja, da draginjska doklada v znesku pod 100 odstotkov plače nikakor ne odgovarja zvišanju cen in pogojem za skromno preživljanje družin in posameznikov; b) da mu priznajo za nabavo zimskih potrebščin kakor kuriva, obleke in živeža primeren enkratni prispevek v gotovini ali v naturalijah. Kar je imelo uradništvo zimske obleke in perila izza dobe pred vojsko, je večidel vse ponošeno, oziroma izprano, nove obleke si pri sedanjih cenah ne more omisliti ter bode po pretežni večini primorano pozimi prezebat in si že itak vsled podhranitve oslabeledo zdravje še bolj kvariti. Otrokom pa bode onemogočen obisk šole in gibanje na zraku ter bodo vsled nezadostne prehrane in pomanjkanja kuriva ginevali in hirali v neprežračenih prostorih. — 2. Do mestne občine ljubljanske, oziroma odbora mestne aprovizacije, da stori na mero-dajnih mestih vse korake, da bode dobilo privatno uradništvo za zimo potrebno kurivo. — 3. Do visoke c. kr. deželne vlade: a) da čiti privatno uradništvo, ki spričo sedanjih popolnoma nezadostnih prehranitvenih pogojev trpi najhujše pomanjkanje, v isti meri, ko uradnike države, dežele in mestne občine — da mu preskrbi potom mestne aprovizacije izdatnejšo prehrano in potrebno kurivo ter omogoči, da se bodo tudi samci in oni, kateri dozdaj radi svojih dohodkov niso bili sprejeti v podporno aprovi-zacijsko akcijo, v njo sprejemali in da se ustanovi vojna kuhinja za meščan-ske sloje. b) Da poskrbi za dobavitelje in popravitelje oblek in obutja, t. j. za krojače in čevljarje, ki bodo uradniškim slojem napravljali, oziroma po-pravljali obleko in obutje po zmernih, od oblasti določenih cenah.

Vojska z Italije.

Vojni cilji Italije.

Poveljnik laškega brodograjskega admirala Thaon de Revel je izjavil: Trident, Trst, Istra, Dalmacija in Jadransko morje so upravičeni vojni cilji Italije. Če jih ne dosežemo, je italijanski kulturni narod obsojen, da propade. Rajši pa umremo, nego so podamo.

Avstrijski podmorski čolni proti Italiji.

Lugano, 30. julija. „Resto di Car-lino“ poroča, da so avstrijski podmorski čolni povzročili pomanjkanje pre-moga v Italiji, ker so pregnali iz italijanskih morij jadrnice in druge ladje sporazuma.

Razpisane učiteljske službe.

V definitivno nameščenje so raz-pisane naslednje učiteljske ozir. nad-učiteljske službe: V postojnskem okr. nadučiteljsko in učiteljsko mesto na dvorazrednici v Budanjah; nadučiteljsko mesto na dvorazrednici v Studenem; učiteljsko mesto na enorazrednici v Kuteževem; nadučiteljsko mesto na dvorazrednici v Nandjenselu; učiteljsko mesto na enorazrednici v Ostrožnem brdu; nadučiteljsko mesto na dvorazrednici v Šturjah; učiteljsko mesto na dvorazrednici v Št. Vidu pri Vip. — V kočevskem okraju: učiteljsko mesto na enorazrednici v Polomu (nemški učni jezik, v prvi vrsti za moške prositelje); učiteljsko mesto na šest-razrednici v Loškem potoku (v prvi vrsti za moške prosilce). — V krškem okraju: učiteljsko mesto na enorazrednici v Dobovcu; učiteljsko mesto na štirirazrednici v Bošanju; učit. mesto na trirazrednici v Sv. Križu pri Kost.; učiteljsko mesto v Vel. Trnju. — V ljubljanski okolici: učiteljsko mesto na štirirazrednici v Dobrovi; učit. mesto na petrazrednici v Borovnici; učiteljsko mesto na šestrazrednici v Mostah; učit. mesto na štirirazrednici pri Sv. Petru v Ljubljani; učit. mesto na enorazrednici v Podlipi; učit. mesto na enorazrednici v Rakitni; učit. mesto na enorazrednici v Žažarju; učit. mesto na enorazrednici v Zapotoku. V li-

tijskem okraju: nadučit. mesto na tri-razrednici v Zatičini; nadučit. mesto na dvorazrednici v Vačah; učit. mesto na enorazrednici v Prežganju; učiteljsko mesto na enorazrednici v Kolovratu; učit. mesto na enorazrednici na Sv. Gori; učit. mesto na štirirazrednici v Litiji. — V logaškem okraju: učit. mesto na enorazrednici v Babinem polju; učit. mesto na enorazrednici pri Sv. Trojici; učit. mesto na dvorazrednici v Rovtah; nadučit. mesto na štirirazrednici v Igavasi; učit. mesto na štirirazrednici v Planini; nadučit. mesto na dvorazrednici v Vojskem. — V radovljiškem okraju: dve učit. mesti na štirirazrednici na Bledu (prvo mesto v prvi vrsti za moči, ki so usposobljene za pouk na obrtnih nadaljevalnih šolah; drugo mesto je extra statum); učit. mesto na trirazrednici v Breznici. — V kranjskem okraju: učit. mesto na enorazrednici v Dražgošah; nadučit. mesto na dvorazrednici v Kovorju; učit. mesto na štirirazrednici v Šmartnu pri Kranju (v prvi vrsti za moške moči); nadučit. mesto na dvorazrednici v Velesovem; nadučit. mesto na dvorazrednici v Selcah. — V novo-meškem okraju: naduč. mesto na dvo-razrednici v Dvoru; nadučit. mesto na dvorazrednici v Hinjah; naduč. mesto na dvorazrednici v Mihovem; nadučit. mesto na trirazrednici v Vavti vasi; učit. mesto na enorazrednici v Sv. Mihaelu pri Žužemberku. — V kamniškem okraju: nadučit. mesto na dvo-razrednici na Trojanah; nadučit. mesto na dvorazrednici v Dolu; učit. mesto na enorazrednici v Roveh; naduč. mesto na dvorazrednici v Čemšeniku. — V črnomeljškem okraju: naduč. mesto na štirirazrednici v Metliki (v prvi vrsti za moči, ki so sposobne za pouk na obrtnih nadaljevalnih šolah); učit. mesto na enorazrednici v Adlešičih; učit. mesto na enorazrednici v Bojancih; učit. mesto na enorazrednici v Radenci; učit. mesto na enorazrednici v Podgozdu. — V ljubljani: učit. mesto na II. mestni deški osemrazrednici. Prošnje se morajo vložiti do 16. septembra 1917; učitelji - vojaki vlagajo prošnje naravnost na dotični okrajni šolski svet.

Za skladiščenico in nadzornico delavk

v opremljenem oddelku farmacevtskega podjetja v **Stubici na Hrvaškem** se sprejme zanesljiva, pridna dama z razločno pisavo, katera je bila že v enaki službi. Ponudbe s sliko in prepisi spričeval ter zahtevo plače na **E. V. FELLFR, Zagreb, Jurjevska ulica 31. A.** 1783

Zastonj in poštne prosto

dobi vsak na željo moj glavni katalog s ca 4000 slikami ur. srebrnine, zlatnine, godbenih in brivskih predmetov. Solske in koncertne violine po K 12, 13, 16, 18, 22, 30, 40 in više. Dobre harmonike à K 8, 10, 12, 14, 16, 22, 30, 40, 50 in više. Zamena dovoljena ali denar nazaj. — Pošiljatev po povzetju ali predplačilu. Razpošiljalnica **JAN KONRAD** c. in kr. dvorni dobavitelj Most (Brüx) št. 1754, Češko.

Lesni delavci

se iščejo za takojšnje delo in nastop: 2 uri od železnice v bližini Feldkirchna na Korškem. Delo je v lepem graščinskem gozdu za pripravljanje 4 metre dolgih hlodov (krljev) in lesa za papirnice nad 2000 metrov. Delo traja do snega in tudi prihodnje leto. Dobra dnevna plača. Za prehrano, ki jo preskrbi občina, dobe delavci še priboljšek od gospodarja. Želi se 4-6 delavcev z nadodelavcem, ki razume tudi nemški. Istotako se išče **izurjen žagar** na prav dobro dvojnato žago na turbino v Feldkirchnu. Nastop takoj. Delo skozi celo leto. Vprašanja na upravo „Slovenca“ pod št. 1706 (če-le možno v nemščini).

Srbečico, potenje, solnčarico, hraste, izpuščaj, kožne bolezni, stare rane odpravi hitro in sigurno

iantarsko mazilo.

Ne umazaj in ne drsi. Mali lonček 3 K., veliki lonček 5 K., družinski lonček 8 K. z navodili. K. Lema, spadišče Jan-tarsko mila 5 K. — Iščite Gero Sándor, Iokarnar, Nagy Kürös št. 31.

Za slovensko - nemško korespondenco

se išče

kontorist

ali

kotoristinja

za neko tovarniško pisarno v **Stubici, Hrvatsko**. Ponudbe v obeh jezikih s sliko, prepisi spričeval in zahtevo plače na **E. V. Feller, Zagreb, Jurjevska ul. 31. A**

Doktor prava v javni službi se želi poročiti

z zavedno katoličanko in vneto Slovenko s primerno doto. Dopise s sliko na upravo lista pod »Skromnost 1853« (3)

Kostanjev les

od 1 m dolgoti, 10 cm debelosti naprej,

v deblih in polenih

kupi po najvišji ceni tvrčka

J. Pogačnik, 2407

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13.

Zaradi nakupa obrtnih delavnic prodam

vilo z vrtom

v Ljubljani, Cesta na Rožnik, vila 41.

1874 (3)

POSLANO!

Preveč kosti, bilo je v slovenskih dnevnikih z dne 28. julija t. l. pod „Ljubljanskimi novicami“ priobčeno.

Proti temu sem primorana odločno oporekati, ker se ne čutim v nikakem oziru prizadeto, tembolj, ker ne poznam nobene osebe pod imenom Marija Dermota in ji nisem pod prisego dala nobenega mesa prodala.

Imenovana naj si tedaj stojnice poprej natančno ogleda, kje je 1 kg 64 dg telečjega mesa kupila s 74 dg kosti, predno pošteno mesarico obdolži nepoštenega dejanja.

Pozivljam dotično gospo Marijo Dermota, da to javno prekliče, ker drugače proti njej sodnijsko postopam, kakor hitro poizvem njen natančen naslov.

Splošno pa ni noben mesar odgovoren v sedanjih razmerah za meso, ker ga dobiva neposredno od aprovizacije, in zamore le tako blago prodajati, kakoršno dobi.

Dokazano je pa, da so teleta vsled slabe prehrane tako slabotna, da je pri njih več kot polovica kosti.

JOSIPINA DOLNIČAR

mesarica v šolskem drevoredu v Ljubljani.

V najem se odda

malo posestvo

na zelo lepem in priročnem kraju, z lepim travnikom, njivami in sadnim vrtom. Zemljišče, ki je v jako dobrem stanju, se nahaja v prijaznem mestu na Gorenjskem. Ponudbe naj se blagovoli poslati na upravo tega lista pod št. 1834.

40 kron nagrade

dotičnemu, ki mi preskrbi stanovanje dveh do treh sob in s pritlikinami za takoj ali pozneje. Ponudbe na upravo tega lista »Stanovanje 1870«.

Išče se v sredini mesta mali

LOKAL

lahko skupno z malim stanovanjem. Ponudbe so prositi na upravo tega lista pod »Lokal 1872«.

Zahvala.

1875

Za obile dokaze iskrenega sočutja povodom smrti našega nepozabnega soproga, očeta, starega očeta, brata, tasta, svaka in strica, gospoda

Franc Pust-a

posestnika in trgoveca

izrekamo tem potom vsem svojo najprisrčnejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo darovalcem vencev, preč. duhovščini in vsem prijateljem in znancem, ki so v tako obilem številu spremili pokojnika na njegovi poslednji poti.

V Ribnici, 30. julija 1917.

Globoko žalujoči ostali.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom prekrute izgube našega srčno ljubljenega soproga oziroma brata in strica, gospoda

Jernej Jelenič-a

veleposestnika, gostilničarja in tovarnarja kisa

izrekamo tem potom našo najprisrčnejšo, globoko čutečo zahvalo.

Osobito pa smo dolžni zahvalo prečastitemu gospodu kaplanu Edv. Šimnicu za tolažeče obiske in tolažilne besede med trpljenjem dragega pokojnika, slavnima sirotišnicama Lichtenthurn in Marijanišče za udeležbo dece pri pogrebu, zastopstvu deželne prisilne delavnice, slavnemu prosto inemu gasilnemu in reševalnemu društvu za korporativno udeležbo pri mrtvaškem sprevodu, slavnemu prosvetnemu društvu šentpeterskemu, preblagorodnemu gospodu cesarskemu svetniku dr. Ed. Slajmarju, blagorodnemu gospodu dr. Minažu za veliko priskrb, častiti sestri prednici Leonišči za tolažeče obiske, darovateljem prekrasne cvetja, gg. pevcem za ganljive žalostinke ter vsem, ki so nepozabnega rajnika spremili k prezgodnji grudi.

Globoko žalujoči ostali.